

HANKO, DROTTNINGSTRANDIN RANTA-ASEMAKAAVAEHDOTUS 22.04.2022**VIRANOMAISLAUSUNNOT JA KAAVAN LAATIJAN VASTINEET****2. - J.****12.10.2023, 15.03.2024, 31.10.2024**

Hangon Drottningstrandin ranta-asemakaavaehdotus oli yleisesti nähtävänä 15.9.-15.10.2022 Hangon kaupungin Tekninen ja ympäristövirastolla, Santalantie 2, II kerros sekä Hangon kaupungin kotisivuilla (<https://hanko.fi/asuminen-ja-ymparisto/>). Kaava-aineistot ovat kokonaisuudessaan nähtävillä Hangon kaupungin kotisivuilla osoitteesta: <https://hanko.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus-ja-kiinteistonmuodostus/kaavoitus/ajankohtaiset-kaavat/drottningstrand-ranta-asemakaava/>

Ranta-asemakaavaehdotuksesta saatiin yksitoista (11) lausuntoa. Muistutuksia ei jätetty. Lausunnon antoivat: Museovirasto (25.10.2022), Caruna Oy (9.9.2022), Länsi-Uudenmaan museo (01.11.2022), Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos (12.09.2022), Hangon Vesi (31.05.2022), Uudenmaan liitto (25.10.2022), Ete-läkärjen Ympäristöterveys (27.10.2022), Rakennusvalvonta (31.10.2022), Ympäristönsuojeluosasto, Ympäristönsuojelupäällikkö (18.11.2022), Uudenmaan ELY-keskus (14.11.2022) ja Puolustusvoimat (18.10.2022).

Nro	Viranomainen	Lausunto	Vastine
1	Museovirasto 25.10.2022	Museovirasto ei lausu Hangon Drottningstrandin asemakaavaehdotuksesta, vaan kulttuuriympäristön osalta lausunnon antaa Länsi-Uudenmaan vastuumuseo.	Merkitään tiedoksi.
2	Caruna Oy 9.9.2022	Kaavakarttaan tulee merkitä aluevaraus (20 m ²) uudelle puistomuuntamolle. Sijainti on esitetty liitekartalla.	Merkitään kaavakarttaan varaus 20 m ² kokoiselle puistomuuntamolle Caruna Oy:n lausunnon mukaisesti.
3	Länsi-Uudenmaan museo 01.11.2022	Lausunnon mukaan Länsi-uudenmaan museo ei näe kaavaehdotuksessa huomautettavaa rakennetun kulttuuriympäristön, maiseman ja rakennussuojelun näkökulmasta. Oleva rakennuskanta on esitetty riittävällä tavalla eikä kaavassa esitettäviä rakennussuojeluarvoja ole. Kaavan määräykset alueen uudisrakentamista, rakennustapaa ja maiseman ja ympäristön käsittelyä koskien vaikuttavat asianmukaisilta ja katavilta. Museolla ei ole lisättävää asiaan. Museo katsoo, että käytettävissä olevat arkeologiset selvitykset (mm. Mikroliitti Oy, 2014) ovat ajantasaisia ja riittäviä. Kiinteään muinaisjäännöksen Batteriet kuuluvat alakohteet Batteriet 3-7 on esitetty ja yksilöity kaavaselostuksessa asianmukaisesti. Kaavakartalla kohteet on merkitty kohdemerkinnällä sm. Kohteiden kaavamerkinnyt ja niitä täydentävä kaavamääräys ovat selkeät ja asianmukaiset.	Ei muutos- tai tarkistustarpeita. Merkitään tiedoksi. Ei muutos- tai tarkistustarpeita. Merkitään tiedoksi.
4	Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos 12.09.2022	Ajoyhteydet on rakennettava pelastuslaitoksen raskaalla ajoneuvokalustolla liikennöitäviksi.	Merkitään tiedoksi. Otetaan huomioon teitä rakennettaessa.
5	Hangon Vesi 31.05.2022	Lausunnon todetaan, että sen sijaan että siirretään yksi rakennusoikeus tilalta Nygård olisi tämän rakennusoikeuden sijoittamien tilalle Nygård vesihuollon rakentamiskustannusten kannalta maanomistajalle edullisempi kuin kaavaehdotuksessa ehdotetusta paikasta. Lausunnon korostetaan, että rakentaminen voi kalliimaastossa olla kallista ja että mikäli on tarvetta kulkea (rakentaa) naapurialueiden kautta, tulee naapurin suostumus olla hankittuna.	Mikäli rakennukset liitetään kunnalliseen vesihuollon verkostoon, rakennetaan silloin joka tapauksessa yhteinen runkojohtolinjasto kaikille rakennuspaikoille. Yhden rakennuspaikkaosuuden poistaminen ei tällöin vaikuta kokonaiskustannuksiin. Siirrettyä kohtaa lomasuminen on ympäristöolojen kannalta miellyttävämpää kuin tilan Nygård rannassa, josta rakennusoikeus siirretään. Kaavaehdotuksessa ajotiet on sijoitettu kulkemaan omalla maalla siten, että louhintaa tulisi mahdollisimman vähän. Vesijohtolinjat voidaan sijoittaa myös siten, että linja kulkee koillisosassa naapurin puolella, <u>mikäli rakentamiselle saadaan naapurin suostumus</u> . Tilan Drottningstrand länsipuolella johtolinja

		Lausunnon tiedustellaan, että mihin viittaa kaavaselvityksen lause: "Huomioiden nykyiset talousvesien käsittelyvaatimukset ei RA tonttien toteuttamisella arvioida olevan vaikutuksia luontotyyppisiin ja lajeihin".	<p>olisi mahdollista sijoittaa siten, että siihen olisi mahdollista liittää useampikin naapurikiinteistö. Edellyttää myös naapurien suostumusta.</p> <p>Lause (arviointi) on suoraan ympäristöselvityksen raportista. Liittyy Natura-alueen suojeluintressiin. Selvitysraportissa arviointitekstin ko. kappale on kokonaisuudessaan seuraava (ja on näin kirjattu myös selvitykseen): "Huomioiden nykyiset talousvesien käsittelyvaatimukset ei RA tonttien (rakennuspaikkojen) toteuttamisella arvioida olevan vaikutuksia luontotyyppisiin ja lajeihin. Rakennuspaikoista ei aiheudu vedenlaatumuutoksia, jotka heikentäisivät luontotyyppiä edes välittömästi rannan tuntumassa. Venevalkamavaraus ei varauksena muuta vedenlaatua eikä merenpohjaa, joten sillä ei ole kielteisiä vaikutuksia Natura-alueen suojeluperusteisiin."</p> <p>Ei muutostarvetta selvitykseen.</p>
6	Uudenmaan liitto 25.10.2022	Uudenmaan liitto ei anna lausuntoa.	Merkittään tiedoksi.
7	Eteläkärjen Ympäristöterveys 27.10.2022	Lausunnon mukaan Syndalenin ampumamelu, talousveden hankinta, jätevesien käsittely ja tulvimisriski on otettu huomioon kaavassa. Terveysturvallisuuden kannalta lausunnon antajalla ei ole huomautettavaa.	Ei muutos- tai tarkistustarpeita. Merkittään tiedoksi.
8	Rakennusvalvonta 31.10.2022	<p>Kaava-alueen kuvauksessa tulee olla samat kiinteistöt.</p> <p>Ajoyhteydelle (tie) tulee merkitä enimmäisleveys.</p> <p>Tulee ilmaista selkeästi millä alueella ja millainen puusto ja muu kasvillisuus tulee säilyttää.</p>	<p>Kaava koskee osaa tilasta Drottningstrand 78-401-3-27 ja osaa tilasta Nygård I 787-401-3-11. Korjataan tarpeen mukaan.</p> <p>Merkittään ohjeellisen ajoyhteystien enimmäisleveydeksi 5 metriä</p> <p>Kasvillisuusmääräystä on muokattu ja uudet määräykset on esitetty vastineiden yhteenvedokohdassa (Kohta 12.).</p>
9	Ympäristönsuojeluosasto, Ympäristönsuojelupäällikkö: 18.11.2022	<p>Kaava-alueelle on tehty koko alueen kattava yleinen luont selvitys vuonna 2012, tämä selvitys vaikuttaa hyvin tehdyllä ja asianmukaisella. Luontselvitys on riittävällä tasolla huomioitu kaavaehdotuksessa.</p> <p>MY-aluevarauksen määräyksessä "Rantakasvillisuus ja puusto on säilytettävä" tulisi tarkentaa niin että kaavasta käy yksiselitteisesti ilmi mitä tällä tarkoitetaan. Esimerkiksi:</p> <ul style="list-style-type: none"> mitä kasvillisuudella ja -puustolla tarkoitetaan, määritelmä? millaisen rantakasvillisuuden ja puuston tulee olla? Luonnonmukainen? Saako hoitaa? miten rantakasvillisuutta ja -puustoa saa/tulee hoitaa, jos sitä ei täydy säilyttää? 	<p>Ei muutos- tai tarkistustarpeita. Merkittään tiedoksi.</p> <p>Rantakasvillisuusmääräystä tarkennetaan/päivitetään. Kaavaan on lisätty uusi maankäyttömerkintä MY-1. MY-1 määräyksessä tarkennetaan mm. puustoon liittyviä määräyksiä. Uudet/päivitetyt kasvillisuuteen ja puustoon yms. liittyvät määräykset (MY-1 ja lu-1) on esitetty vastineiden lopussa olevassa kohdassa 12.</p>
10	Uudenmaan ELY-keskus 14.11.2022	ELY keskus on oikein tunnistanut, että alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Hangon rantayleiskaava.	<p>Merkintään tiedoksi</p> <p>Todetaan, että suunnittelua ohjaava ylempi kaavataso on oikeusvaikutteinen rantayleiskaava. Siinä Drottningstrandin kaava-alueet on kokonaisuudessaan esitetty RA² alueiksi. Ranta-asetmakaava on näiltä osin suoraan yleiskaavan maankäyttömäärityksen mukainen.</p>

		<p>ELY-keskus kritisoi ampumamelumääräystä ja katsoo, että kaavassa pitää varmistaa <u>riittäväillä selvityksillä</u>, että kaavan ja sen määräysten mukainen rakentaminen on mahdollista, eikä sitä voida jättää selvitetäväksi rakennusluvan yhteydessä.</p>	<p>Valtioneuvosto on antanut raskaiden aseiden ja räjäytysten melutasoja koskevan asetuksen (RAME-asetus) joulukuussa 2017, joka tuli voimaan 1.1.2018. Lisäksi Ympäristöministeriö on antanut ohjeen Raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi (1/2018) RAME-asetuksen soveltamisen helpottamiseksi. Ympäristöministeriön ohje täydentää aikaisempaa Puolustusvoimien antamaa ohjetta Raskaiden aseiden ja räjähteiden aiheuttaman ympäristömelun arviointi (2005). <u>Ympäristöministeriön ohje sisältää yksityiskohtaisen menettelyn melun mallilaskentaan. <i>Lähtökohtana on, että mallinnus on ensisijainen ja yksinäänkin riittävä raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi- ja selvitysmenetelmä.</i> Mallilaskennan tulosta voidaan siten suoraan verrata melun ohjearvoihin ja toimenpideraja-arvoihin.</u></p> <p>ELY keskus edellyttää että: <i>„kaavassa pitää varmistaa riittäväillä selvityksillä, että kaavan ja sen määräysten mukainen rakentaminen on mahdollista, eikä sitä voida jättää selvitetäväksi rakennusluvan yhteydessä.”</i></p> <p>Kaavan laatija pyysi PV:n ampumamelumallinnuksen laatijalta (Akukon Oy) mahdollisuutta tehdä päivitetty Syndalenin ampumamelumallinnus, jossa samalla voitaisiin tehdä Drottningstrandin ranta-asetemakaavan RA tonttien alueelta kohdennettu melumallinnus-tarkastelu. <u>Akukon Oy: edustaja kieltäytyi melumallinnuksen laatimisesta.</u></p> <p>Jotta meluvaikutuksia voidaan tarkemmin tutkia, nähtiin kaavahankkeen osalta ainoaksi keinoksi laatia ajankohtaisilla ampumatiedoilla päivitetty ja samalla maanmittauslaitoksen uusimman laserkeilausaineiston maastomalliin pohjautuva Syndalenin ampumatoiminnan melumallinnus. Uusi/ajankohtainen melumallinnus on laadittu alkuvuoden ja kesän 2023 aikana. Mallinnus on tehty kaava-alueen omistajien toimeksiannosta ja mallinnuksen on suorittanut Ramboll Oy. Ramboll Oy:n laatima melumallinnusraportti on sellaisenaan vastineiden oheisaineistona: <i>”Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen melumallinnus, meluseelvitys 1510078133.”</i></p> <p>Tässä työssä selvitettiin melumallinnuksella ampuma-alueen tuottamat vuosimelutasot L_Rden Hangon Tvärminneen sijoittuvan ranta-asetemakaavan suunnittelua varten. Melulaskenta on tehty Ympäristöministeriön julkaiseman ohjeen Raskaiden aseiden ja räjäytysten melun arviointi (1/2018) mukaan ja siinä on huomioitu raskaiden aseiden ammunnat puolustusvoimilta saaduilla vuoden 2022 laukaisumäärillä.</p> <p>Mallinnuksen tulosten mukaisesti sovellettava 55 dB <u>ohjearvo alittuu loma-asuntojen rakennuspaikkojen alueella, kiinteistön 78-401-3-27</u></p>
--	--	--	---

			<p><u>eteläosassa (alittuu käytännössä koko kiinteistön 78–401–3–27 alueella). Pie-neltä osin kiinteistön luoteiskulma on melualueella, mikä on kaavassa mer-kitty maa- ja metsätalousalueeksi. RA korttelialueet ovat selvästi kokonaan 55 dB melualueen ulkopuolella.</u></p> <p>Ramboll Oy:n laatiman melumallinnus-raportin ”Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen melumallin-nus, meluseelvitys 1510078133.” ja liit-teessä 2. esitettyjen johtopäätösten mukaan Drottningstrandin ranta-ase-makaavassa on osoitettavissa riittä-västi melulta suojattua aluetta, jossa melutaso jää alle 55 dB. Lähialueen tarkasteluissa RA korttelialueet sijoitu-vat kokonaisuudessaan 47-54 dB väli-selle melumallinnusvyöhykkeelle (-alu-eelle) (ks. Liite 2: kuvat 1-6). Näin ollen <u>Drottningstrandin ranta-asetemakaavan RA korttelialueet täyttävät ympäristö-melulle asetetut säädökset. Melumallin-nuksen mukaan vuosikeskiäänitaso LRden (dB) jää selvästi alle pysyvän asutuksen 55 dB ja loma-asutuksen 55 dB ohjearvojen.</u></p> <p><u>Vastineiden liitteessä 2 on laajemmin esitetty ja havainnollistettu melumallin-nuksen tuloksia. Tuloksissa on esitetty mm. teemakuvat 1-6 joissa pohjakartan ja kaavaelementin päälle on tulostettu 1 dB:n välien melukäyrät. Kuvista voi selkeästi todeta miten loma-asunnot ja muu RA alueiden rakentaminen sijoit-tuu mallinnettuun meluun nähden.</u></p> <p><u>Melumallinnuksen tulosten sekä siihen liittyvien tarkastelujen pohjalta johto-päätöksinä voidaan esittää, että Drott-ningstrandin ranta-asetemakaavan ehdo-tuksessa esitettyä kaavaratkaisua tai ampumamelumääräystä ei ole tarve muuttaa.</u></p> <p>Viimeisteltävässä ranta-asetemakaa-vassa RA korttelin 1 länsipuoleisen ra-kennuspaikan luoteisosaan/-nurkkaan on kaavassa esitetty rakennettavaksi maavalli tai talousrakennus tai rakenne jolla tarpeen mukaan vaimennetaan ampumamelun vaikutusta RA raken-nuspaikalle. Ratkaisu pohjautuu liitteen 2 kuvassa 3b esitettyyn teemakuvaan, jossa maavallilla on selvä melua vai-mentava vaikutus. Merkintä ja määräys on esitetty kohdassa 12. Molempien mallinnusten (Akukon ja Ramboll) tu-losten mukaan RA rakennuspaikat ovat selvästi alle 55 dB melualueella/-vyö-hykkeellä, joten maavallin rakentami-nen ei ole välttämätöntä. Maavalli voi-daan kuitenkin haluttaessa rakentaa si-joittamalla siihen rakentamisen aikaisia puhtaita ylijäämämaita (kaivuumaita, ki-viaineksia).</p>
--	--	--	---

		<p>ELY-keskus katsoo, että pohjavesialueen raja (tilalla Nygård) tulee lisätä kaavaan. Kaavamääräys esitetään kirjattavaksi seuraavasti: <i>"Alue sijaitsee osittain vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjaveden laatua tai määrää ei saa vaarantaa. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvarisuudesta."</i></p> <p>ELY-keskus katsoo, että kaavaehdotuksen ratkaisulla ei ole merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura alueen suojeluprusteisiin.</p> <p>ELY-keskus tarkastelee hyvin pitkässä tekstiosiossa MRL 73 §:n vaatimuksia sekä niiden toteutumista ja myös maanomistajien tasapuolisen kohtelun periaatteita ja vaatimuksia sekä Suomen perustuslain 6 §:stä ilmenevää yhdenvertaisuusperiaatetta. Merkittävä osa lausunnosta koskee <u>rantarakennusoikeuden mitoitusta ja rantojen suunnittelua.</u></p>	<p>Lisätään kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin pohjavesimääräys ("pv") ELY-keskuksen esityksen mukaisesti. <i>"Alue sijaitsee osittain vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjaveden laatua tai määrää ei saa vaarantaa. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvarisuudesta."</i></p> <p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Ranta-alueiden suunnittelua ohjaa (tietenkin) keskeisesti MRL, mutta kunnalla (kaupungilla) on hyvin merkittävä rooli siinä mitkä ovat sen alueella noudatettavat MRL:ään pohjautuvat ranta-alueiden suunnitteluperiaatteet ja miten niitä tasapuolisesti noudatetaan. Tätä näkemystä vahvistaa mm. seuraava hallinto-oikeuden ratkaisu. Helsingin hallinto-oikeus on yhdessä Hangon alueita koskevassa päätöksessään 30.6.2016 mm. todennut, <u>"että ranta-asetmakaavassa sovellettavien mitoituserusteiden suhteen kunnalla on laaja liikkumavara, kunhan mitoituserusteita yhtäläisesti soveltaen laadittu kaava täyttää MRL:n 73 §:ssä ja perustuslain 6 §:ssä säädetyt vaatimukset.</u> Hallinto-oikeus totesi myös, että mitoituksen valinnalle on ollut riittävät maankäytölliset perusteet, eikä ranta-asetmakaava ole lainvastainen myöskään ELY-keskuksen valituksessa esitetyllä maanomistajien tasapuolista kohtelua koskevilla perusteilla." Siis, kun Hangon kaupungissa noudatettuja mitoituserusteita käytetään oikein ja tasapuolisesti kaikille maanomistajille, tämä ei ole ristiriidassa perustuslain 6 §:n kanssa. Se mitoitustapa, mikä soveltuu esim. pienille ja sokkeloisille savolaisille sisäjärville, ei siis välttämättä ollenkaan sovi Hangon avoimille merenranta-alueille tai merenlahdille.</p> <p>MRL 73 §:n ja perustuslain 6 §:n mukaiset Drottningstrandin ranta-asetmakaavan tarkastelut ja arvioinnit (mm. rantarakennusoikeuden määrittely ja kaava-alueen tilastotiedot) on esitetty kattavasti <u>vastineraportin liitteessä 1.</u></p> <p>Päivitetään kaavaselistusta lausunnon pohjalta seuraavasti:</p> <ol style="list-style-type: none"> MRL 73 §:n mukainen tarkastelu/arviointi lisätään kaavaselistukseen. Otteet liitteessä 1 esitetyistä tarkasteluista lisätään kaavaselistukseen. Kaavakarttaa ja kaavamääräyksiä ei ole tarve muuttaa tai päivittää kohtien a.) ja b.) tarkastelujen pohjalta.
--	--	---	--

		<p>ELY-keskus katsoo, että tilan Nygård I ranta-alue tulee ottaa kokonaisuudessaan mukaan kaava-alueeseen luontoselvityksessä todetun <u>tervaleppäluhdan (EN)</u> suojeluarvon säilyttämisen vuoksi. Lisäksi MY aluetta tulee muuttaa vastaamaan luontoselvityksessä esitettyä rajausta (tuore/kostea keskiravinteinen lehto (VU))</p> <p>ELY-keskus toteaa, että kaava-aineistoon liitetty luontoselvitys (20.08.2021) on asianmukainen ja katsoo, että luontoselvityksen tulokset ovat pääosin välittyneet hyvin kaavaehdotukseen. Kaavaehdotuksessa on annettu tiukat määräykset avohakkuiden välttämiseksi. Lisäksi kaavaehdotuksessa on eroteltu MY ja luo alueet, joilla luontoselvityksessä arvokkaaksi todetut alueet on nostettu esiin ja kaavamääräyksen mukaan alueen luontoarvot on säilytettävä.</p> <p>ELY-keskus toteaa että, kaavakartalla Drottningstrandin alueelle osoitettujen luo-alueiden (Itämeren kivikkoiset niityrannat (NT) ja Itämeren hiekkarannat (EN)) kaavamerkintää tulee tarkistaa esim. antamalla niille eri luo-numerot. Samalla tulee kaavamääräystä tarkentaa siten että luontoselvityksen arvokkaimmille kohteille hiekkarannalle ei tule rakentaa mitään rakenteita (esim. rantaan johtavia polkuja, patioita tai laituria). Hiekkarantaa saa käyttää oleskeluun ranta-alueella.</p> <p>ELY-keskus toteaa, että laiturin vesilain mukaisen luvan tarve määräytyy vesilain 3 luvun 2 §:n nojalla. Sen mukaan laiturista pitää aiheutua pykälässä mainittu haitallinen seuraus vesialueelle, jotta sille on haettava vesilupaa. ELY-keskus esittää harkittavaksi, voisiko vesiluvan sijasta edellyttää, että <i>laiturille on haettava rakennusvalvonnan toimenpidelupa.</i></p> <p>ELY-keskuksen lausunnon mukaan kulku Tvärminnentieltä suunnittelualueelle tulee tukeutua jo olemassa oleviin liittymiin.</p>	<p>MY aluetta laajennetaan tilan Nygård etelä- lounaisrajaan kiinni siten, että luontoselvityksen mukainen tervaleppäluhdan alue (EN) sisältyy kokonaan kaavaan (pääallekkäismerkinnällä luo). MY aluetta laajennetaan myös tilan keskiosassa siten, että luontoselvityksen mukainen <i>tuore/kostea keskiravinteinen lehto (VU)</i> tulee kokonaan kaavaan. Kaava-alue sisältää tilan Nygård merenrannan kokonaan, rantavyöhykkeellä laajan MY alueen ja kaava-alue ulottuu edelleen maantien eteläreunaan kiinni. Tilan Nygård ranta-alue vastaa hyvin MRL:n 72 §:n tarkoittamaa aluerajausta (kokonaissyvyys hiekan vajaa 200 m).</p> <p>Ei muutoksia. Merkittään tiedoksi.</p> <p>Muutetaan ELY-keskuksen lausunnonssa tarkoitettujen merenrannan luontokohteiden (EN, Itämeren hiekkarannat) merkintä luo merkinnästä "luo-1" merkinnäksi (kaksi hiekkarantaa). Luo-kohteita on sekä rannassa että sisämaassa.</p> <p>Luontokohteen luo-1 kaavamääräys päivitetään seuraavaan muotoon: <i>"Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue: Alueen luonnonarvot on säilytettävä. Alueen rajauksen pohjana olevat luonto- ja ympäristöarvot on kuvattu 20.08.2021 päivätyssä luontoselvityksessä. Alueelle ei tule rakentaa mitään rakenteita tai laitteita (esim. rantaan johtavia polkuja, patioita tai laituria). Hiekkarantaa saa käyttää oleskeluun ranta-alueella."</i></p> <p>Luo kaavamääräys on seuraava: <i>"Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue: Alueen luonnonarvot on säilytettävä. Alueen rajauksen pohjana olevat luonto- ja ympäristöarvot on kuvattu 20.08.2021 päivätyssä luontoselvityksessä."</i></p> <p>Ks. myös vastineiden kohta 12.1. <u>Lopullinen laiturimääräys on esitetty seuraavassa muodossa:</u> <i>"Laituria, laituri-ripenkerettä taikka aallonmurtajaa ei saa ulottaa ulommaksi kuin 15 metriä olemassa olevasta rantaviivasta."</i> Ks. kohta 12.3.:</p> <p>Tvärminnentieltä (maantie) ei ole liittymiä kaava-alueelle. Kaavaan kakkoinen osa, jossa sijaitsevat RA rakennuspaikat rajautuu pohjoisivultaan J.A. Palmenintiehen. J.A. Palmenintie ei ole maantie.</p>
--	--	---	---

		ELY-keskus katsoo yhteenvedossa, että vaikutuksia ei ole arvioitu MRL 9 §:ssä tarkoittamalla tavalla.	Edellä olevissa vastineissa on esitetty kaavaratkaisuihin ja kaavan arviointeihin tehtävät täydennykset ja muutokset. Näiden mukaisesti kaavan vaikutuksia on arvioitu MRL:n 9 §:ssä tarkoittamalla tavalla.
11.	Puolustusvoimat 18.10.2022	<p>Uudenmaan maakuntakaavassa 2050 alueelle on osoitettu Puolustusvoimien toiminnasta johtuvat melualueet, joilla ampuma- ja harjoitusalueiden melu ylittää tason 55 dB LRden. Kaavamääräysten mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristömelulle asetut säädökset. Suunniteltaessa alueelle uusia melulle mahdollisesti herkkiä toimintoja on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.</p> <p>Puolustusvoimien näkemyksen mukaan edellä mainitun ase- tuksen sekä <u>maakuntakaavan perusteella</u> kaavassa ei voida osoittaa uutta rakentamista mahdollistavia loma-asuntojen korttelialueita. Kaavassa voidaan osoittaa olemassa olevaa loma-asutusta sisältävä korttelialue.</p>	<p>Ampumamelua on käsitelty myös ELY-keskuksen lausunnossa ja lausunnon vastineissa. ELY-keskuksen lausunnossa (ks. vastinekohta 10.) edellytetään ampumameluun liittyen myös, että <i>kaavassa pitää varmistaa riittäväillä selvityksillä, että kaavan ja sen määräysten mukainen rakentaminen on mahdollista, eikä sitä voida jättää selvittämättä rakennusluvan yhteydessä.</i></p> <p>Puolustusvoimien (PV) taholta maakuntakaavaa on tulkittu hieman virheellisesti. Maakuntakaavan melualuemerkintä-/määräys on <u>informatiivinen</u> eikä missään nimessä tarkoita suoraan rakennuskieltoa. Tulkinta on varmistettu maakuntaliiton asiantuntijalta. Merkintä ja määräys edellyttävät tarkempia selvityksiä, mikäli alueelle on tarkoitus rakentaa esim. loma-asumista. PV:n lausuntopyynnöllä varmistetaan, että kaavan arvioinnissa on käytettävissä myös PV:n näkemys.</p> <p>Jotta ampumamelun vaikutuksia voidaan arvioida, on Syndalenin ampumatoiminnan meluvaikutuksista tehty ajankohtainen asiantuntijaselvitys ja ampumamelun mallinnus. Uusi/ajankohtainen melumallinnus on laadittu alkuvuoden ja kesän 2023 aikana. Mallinnus on tehty kaava-alueen omistajien toimeksiantosta ja mallinnuksen on suorittanut Ramboll Oy. Ramboll Oy:n laatima melumallinnusraportti on sellaisenaan vastineiden oheisaineistona: <i>"Hanko-Syndalen-Tvärminne, ampumaharjoitusalueen melumallinnus, meluselvitys 1510078133."</i></p> <p><u>Melumallinnuksen tulosten sekä siihen liittyvien tarkastelujen pohjalta johtopäätöksinä voidaan esittää, että Drottningstrandin ranta-asetemakaavan ehdotuksessa esitettyä kaavaratkaisua tai ampumamelumääräystä ei ole tarve muuttaa.</u></p> <p>Melutarkastelu ja uusi melumallinnus sekä muu melun vaikutuksiin liittyvä tarkastelu on esitetty vastineraportin liitteessä 2 sekä Ramboll Oy:n laatimassa ampumamelun raportissa. Ks. kattavammin myös vastine 10.</p>

12. Vuorovaikutusraportoinnin (vastineiden) yhteenveto

12.1 Vastineet

Kaavan laatija esittää, että Drottningstrandin viimeisteltävään kaavaehdotukseen/ranta-asemakaavaan tehdään vastineissa esitetyt tarkistukset ja täsmennykset. Tarkistukset ovat vähäisiä eivätkä edellytä kaavaehdotuksen asettamista uudelleen nähtäville.

Tarkistukset ovat seuraavat:

- MY aluetta laajennetaan tilan Nygård etelä- lounaisrajaan kiinni siten, että luontoselvityksen mukainen ter- valeppäluhdan alue (EN) sisältyy kokonaan kaavaan (päällekkäismerkinnällä luo). MY aluetta laajennetaan myös tilan Nygård keskiosassa siten, että luontoselvityksen mukainen tuore/kosteaa keskiravinteinen lehto (VU) tulee kokonaan kaavaan.
- Merkitään ajovakarttaan varaus 20 m² kokoiselle puistomuuntamolle Caruna Oy:n lausunnon mukaisesti.
- Merkitään ajoyhteystien enimmäisleveydeksi 5 metriä rakennusvalvonnan lausunnon pohjalta.
- Lisätään kaavakarttaan ja kaavamääräyksiin pohjavesimääräys ("pv") ELY-keskuksen esityksen mukaisesti: *"Alue sijaitsee osittain vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Pohjaveden laatua tai määrää ei saa vaarantaa. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvarisuudesta."*
- MRL 73 §:n ja perustuslain 6 §:n mukaiset tarkastelut ja arvioinnit on esitetty kattavammin vastinera- portin liitteessä 1. Tarkasteluista lisätään referointi kaavaselostukseen. Tarkastelut sinänsä eivät edellytä muutoksia kaavaratkaisuun.
- Muutetaan ELY-keskuksen lausunnossa tarkoitettujen merenrannan luontokohteiden (EN, Itämeren hiek- karannat) merkintä "luo" merkinnästä "luo-1" merkinnäksi (kaksi hiekkarantaa). Muut luonnon monimuotoi- suuden kannalta erityisen tärkeät alueet esitetään "luo" -kohteina. "Luo" kohteita on sekä rannassa että sisämaassa.
 - Luontokohteiden **luo-1** kaavamääräys päivitetään seuraavaan muotoon: *"Luonnon monimuotoi- suuden kannalta erityisen tärkeä alue: Alueen luonnonarvot on säilytettävä. Alueen rajauksen pohjana olevat luonto- ja ympäristöarvot on kuvattu 20.08.2021 päivytyssä luontoselvityksessä. Alueelle ei tule rakentaa mitään rakenteita tai laitteita (esim. rantaan johtavia polkuja, patioita tai laituria). Hiekkarantaa saa käyttää oleskeluun ranta-alueella."*
 - Luontokohteiden **luo** kaavamääräys päivitetään seuraavaan muotoon: *"Luonnon monimuotoi- suuden kannalta erityisen tärkeä alue: Alueen luonnonarvot on säilytettävä. Alueen rajauksen pohjana olevat luonto- ja ympäristöarvot on kuvattu 20.08.2021 päivytyssä luontoselvityksessä."*
- Muokataan laiturien rakentamista koskevaa määräystä seuraavaan muotoon: *"Laituria, laituripenkerettä taikka aallonmurtajaa ei saa ulottaa ulommaksi kuin 15 metriä olemassa olevasta rantaviivasta."* Ks. kohta 12.3.
- Drottningstrandissa rantaan rajoittuvat MY alueet muutetaan MY-1 alueiksi (ks. seuraava RA ja MY-1 kaa- vammääräys).
- RA ja MY-1 alueille annetaan puustoa ja maaperää koskeva yleismääräys seuraavasti: *"MY-1 ja RA alu- eilla rakentamiseen ja kulkuteihin käytettävien alueiden ulkopuolella olevilla alueilla tulee säilyttää kallioalu- eet ja muu maaperä mahdollisimman koskemattomana ja luonnontilaisena."*
- Päivitetään pisterasterilla merkityn alueen osan määräys seuraavaan muotoon: *" Alueen osa, jolla on eri- tyistä maisemallista merkitystä: Alueelle ei saa rakentaa terasseja tai sijoittaa muitakaan laitteita tai rakennelmia, jotka vaikuttavat haitallisesti alueen maisemakuvaan."*
- Lisätään ohjeelliset vesihuollon linjat kaavaan.
- Päivitetään yleismääräys: *Rakennusoikeus M, M-1, MY ja MY-1 alueilta on siirretty tämän ranta-asema- kaavan RA korttelialueille, ellei kaavassa ole erikseen osoitettu M tai M-1 alueelle rakennusoikeutta.*
- *Kortteleiden 1 ja 2 loma-asuntojen rakennusala on hieman tarkennettu siten, että loma-asunto (150 k-m²) mahtuu väljemmin tarkemman melumallinnuksen melukäyrien matalampien arvojen alueille.*
- Muita vähäisiä tarkistuksia mm. selostustekstiin.
- Korttelin 1 luoteiskulmaan on lisätty määräys mahdollisesta melusteestä:
 - *"Ohjeellinen alue, johon tarpeen mukaan rakennetaan maavalli tai talousrakennus tai muu ra- kenne, jolla vaimennetaan ampumamelun vaikutusta RA rakennuspaikalle. Esteen yläpinnan kor- keus on sama kuin sen itäisvulla olevan kallioalueen korkeus (noin + 10 m)."* Ratkaisu pohjautuu liitteen 2 kuvassa 3b esitettyyn teemakuvaan, jossa maavallilla on selvä melua vaimentava vaiku- tus.

Viranomaisneuvottelun 12.12.2023 oli lähetetty etukäteen 12.10.2023 päivätyt lausuntojen vasti- neet sekä liiteaineistoja.

12.2. Viranomaisneuvottelu 12.12.2023

Hangon kaavoittaja (kaupungeingeodeetti) ja kaavanlaatija (kaavakonsultti) valmistelivat lausuntojen vastineita työpalaverissa marraskuussa 2023. Tarkastelu käytiin kaavan

laatijan valmistelemien alustavien vastineiden pohjalta. Pääosin vastineet todettiin olevan perusteltuja ja laadittu siten että niiden pohjalta kaavaan voitaisiin tehdä esitetyt tarkistukset ja kaava voitaisiin viedä eteenpäin hallinnollisessa käsittelyssä.

Todettiin kuitenkin, että on hyvä pyytää vielä varmistus lausunnon antajilta, että onko vastineissa riittävästi vastattu lausunnoissa esitettyihin näkökantoihin ja tarkistus- yms. esityksiin. Lausunnoissa pyydettiin lisäselvityksiä mm. mitoitus- ja vapaan rannan muodostumiseen ja esitettiin muutamia ehdotuksia mm. MY alueiden ja luo -alueiden rajauksiin ja määräyksiin. Ampumamelun osalta kaavan laatija on esittänyt, että on syytä eriyteisesti paneutua meluvaikutusten määrittelyyn ja vaikutusten tarkasteluun.

Päätettiin ehdottaa viranomaisneuvottelun järjestämistä. Neuvottelu järjestyi 12.12.2023. Pohjatietoina oli laaditut lausuntojen vastineet (päiväys 12.10.2023) ja kaavan laatijan toimesta teetetty uusi ampumamelun mallinnus ja meluvaikutusten tarkastelu. Viranomaisneuvotteluun toimitettu pohja-aineisto (vastineet, ampumamelumallinnukset yms. aineisto) ja neuvottelusta laadittu muistio ovat kaavan oheisaineistoina.

Neuvottelun 12.12.2023 muistio 15.03.2024 A käsittelee pääosin muita vastineissa esitettyjä kohtia paitsi ampumameluteemaa.

Varsinaisen neuvottelun jälkeen käynnistyi kattavampi keskustelu ampumamelun lähtötietojen hankinnasta, melun mallinnuksesta ja meluvaikutusten arvioinnista sekä muista ampumameluun liittyvistä seikoista. Keskustelut käytiin e-postien välityksellä ja varsinaisen neuvottelun jälkeen, joten niistä ei ole laadittu varsinaista neuvottelumuistiota. Keskustelun sisältöä on kuitenkin referoitu osin kaavaselostuksessa ja lisäksi mm. hallinnollisen käsittelyn valmisteluteksteissä ja muissa kaavan oheisaineistoissa (kaavakonsultin laatimat epäviralliset yhteenvedot).

12.3. Viimeistely kaavaehdotus

Drottningstrandin ranta-asemakaavaehdotukseen on tehty edellä kohdissa 1-13 esitetyt täsmennykset ja tarkistukset.

Laiturien rakentamista ja ruoppaamista koskeva määräys (ks. kohta 10.) on Hangon kaupungilta saatujen kommenttien pohjalta muutettu muotoon:

- *Laituria, laituri- ja rantaviivan keräilyalue ei saa ulottua ulommaksi kuin 15 metriä olemassa olevasta rantaviivasta.*

Drottningstrandin lopulliset kaavaehdotusasiakirjat on päivätty: 22.04.2022, 31.10.2024

Espoo 12.10.2023, 15.03.2024, 31.10.2024

Kiinteistökehitys ja Kaavoitus SKLM OY

Seppo Lamppu DI, ranta-asemakaavan laatija